

Ampliar una activitat reduint barreres

Aquest material complementa la sessió 3 del nivell bàsic. No forma una sessió independent: es pot utilitzar com a repte d'aprofundiment o com a pràctica opcional quan ja hi ha un recurs amb objectiu i evidència definits.

Una idea clau

El Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA) convida a anticipar la variabilitat de l'alumnat i a dissenyar opcions que reduïsquen barreres. La IA pot ajudar a redactar alternatives, però no identifica per si mateixa les barreres reals ni decidix quines mesures necessita una persona. La versió 3.0 de les directrius de CAST amplia el focus en la identitat, els biaixos i els sistemes d'exclusió; consulta la [versió oficial en castellà](#) i el [resum dels canvis](#).

La pregunta inicial no és «quin nivell té cada estudiant?», sinó «quina part d'aquesta tasca pot crear una barrera i quines opcions facilitarien participar i aprendre?».

Analitza la tasca

Abans de generar una variant, escriu:

- Objectiu d'aprenentatge:
- Evidència que permetrà observar-lo:
- Barrera concreta en el material o la situació:
- Opció que podria ajudar:
- Què ha de continuar igual:

Pots explorar diferents formes d'implicació, representació i acció/expressió. No cal crear una versió diferent per a cada estudiant; les opcions es poden oferir al grup i triar-se segons la tasca.

Adaptar sense canviar inadvertidament allò que s'avalua

El suport ha de facilitar l'accés a l'aprenentatge, no resoldre la tasca en lloc de l'alumnat. A més, canviar el format pot canviar l'evidència. Per exemple, llegir en veu alta un enunciat de ciències pot ajudar si s'avalua el raonament científic; podria alterar la tasca si s'avalua la descodificació lectora. Correspon al docent decidir què vol mesurar i si l'adaptació conserva una evidència vàlida.

Evita etiquetar o assignar automàticament «suport/base/ampliació» a grups fixos. Les variants són opcions flexibles; l'alumnat pot necessitar suports diferents segons la matèria, l'activitat o el moment.

Encàrrec per a proposar alternatives

Analitza aquest recurs per a [etapa/matèria; sense dades personals].

Objectiu que s'ha de conservar: [objectiu].

Evidència que s'avaluarà: [evidència/criteri].

Barrera que volem reduir: [barrera observada en la tasca, no diagnòstic].

Proposa dues opcions per a reduir-la. Per a cada opció indica:

- què canvia en l'accés, la participació o la manera de respondre;
- què es manté de l'objectiu i de l'exigència cognitiva;

- si podria canviar allò que s'avalua;
 - què hauria de comprovar una persona docent.
- Evita deduir diagnòstics o atribuir necessitats a una persona concreta.
No infantilitzes el llenguatge ni inventes informació del grup.

Repte essencial

Tria una barrera en el recurs de la sessió 3, crea una variant i comprova que ajuda a assolir el mateix objectiu. Si el format triat canvia la tasca o l'evidència, indica-ho i ajusta la proposta.

Repte d'aprofundiment

Proposa dues opcions per a la mateixa barrera. Per a cadascuna, explica què canvia i què es manté, definix tres criteris d'acceptació i prova l'activitat com si fores l'alumnat. Decidix quina utilitzaries i justifica per què.

Llista de revisió

- L'opció respon a una barrera concreta de la tasca?
- Conserva l'objectiu i allò que es pretén observar?
- Si canvia la manera de respondre, continua sent vàlida l'evidència?
- El suport ajuda a pensar i participar o fa la tasca per l'alumnat?
- El llenguatge respecta l'edat i evita etiquetes o estereotips?
- L'opció és viable i es pot oferir sense assenyalar qui la utilitza?

Límits i privacitat

Aquesta pràctica treballa el disseny general de materials. No es demana a la IA que diagnostique, clasifique ni recomane mesures individualitzades per a estudiants. Aquestes decisions corresponen als procediments i professionals competents del centre, amb la informació i les garanties aplicables. Utilitza exemples ficticis o necessitats descrites en termes generals; no introduïsquis informes, diagnòstics, noms ni dades identificables en eines no autoritzades.

Fonts

- CAST, [Directrius del DUA, versió 3.0 \(en castellà\)](#) i [resum oficial dels canvis](#).
 - Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports, [publicacions sobre educació inclusiva i DUA](#).
-

Marc d'ús segur (guia CEFIRE)

- La IA no substitueix el criteri docent: la decisió pedagògica és sempre humana.
- No introduïu mai dades personals de l'alumnat, les famílies o el professorat en IA d'ús comercial; apliqueu la minimització de dades.
- Prioritzeu Microsoft Copilot amb el compte @edu.gva.es (Enterprise Data Protection) i les aplicacions autoritzades en Appsedu.
- Verifiqueu les dades objectives i citeu l'ús de la IA quan contribuïska de manera significativa a un recurs o a una activitat evaluable.

Més detall: [Guia CEFIRE d'IA per al PAF 2026-2027 i integració de la guia en les sessions.](#)

Llicència

Material elaborat per Samuel Soriano. Es publica amb llicència [Creative Commons Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional \(CC BY-NC-SA 4.0\)](#).